KUKÁTKO 4

XXXIII. národní přehlídka amatérského divadla pro děti Rakovník 2014

Nic není černobílé

■ DS Vojan Libice nad Cidlinou je soubor, který funguje už 45 let. Za dobu svého trvání se stačil dostat do povědomí diváků nejen v České republice, ale i v některých místech v zahraničí. Předsedou souboru je už od jeho začátku Jaroslav Vondruška, který má na svědomí také dramaturgickou úpravu a režii inscenace Čarovný kámen, kde nic není černé ani bílé.

V programu píšete, že jste známí v Belgii, Rakousku a zejména v Chorvatsku. Jakými inscenacemi jste tam nejznámější?

Ve Vídni jsme známí ve škole Jana Ámose Komenského, což je škola české menšiny, kde vyučují v češtině. Byli jsme tam dvakrát s pohádkou Měla babka čtyři jabka. Viděla nás základní škola, a jelikož se jí inscenace líbila, tak nás pozvala znovu a vzala další třídy a mateřinky.

V Belgii jsme byli v roce 2000. České středisko AITA/IATA – což je mezinárodní organizace amatérského divadla – nás vyslalo na festival frankofonní oblasti. Říkali nám, že nás dají až na závěr, jelikož z Česka jezdí ty nejlepší inscenace. Tak nám všem spadly čelisti, sevřela se prdelka *(smích)* a měli jsme daleko větší trému než obvykle. Ale nakonec to dopadlo velice dobře. Lidé tleskali ve stoje, a když jsme nakonec šli na večeři a procházeli restaurací, která je v tom kulturním domě, do salonku, všichni stáli a tleskali do té doby, než jsme prošli.

Do Chorvatska jezdíme nejčastěji. Jsme tam známí v Daruvaru a okolí, ale i v Záhřebu a Veriece u české menšiny. V Daruvaru a okolí je česká menšina nejsilnější a je tam dokonce obec Končenice, kde převažují česky hovořící obyvatelé nad chorvatsky mluvícími.

Jezdíte tedy hrát do zahraničí pro české publikum?

Ano. Kromě Belgie, kde se hrálo pro belgické publikum a soubory, které přijely, a protože je onen festival frankofonní – což jsou jazyky podobné francouzštině – dávali jsme divákům, když vcházeli, hrubý obsah na A4, buď ve francouzštině nebo angličtině. Zajímavé bylo, že smích a reakce byly i na české slovní vtipy. Dokázali z toho, jak jsme co řekli, pochytit, kde je vtip. Pro nás to bylo obrovské zadostiučinění, protože jsme hráli Dva muže v šachu od Horníčka. Ta hra není přeložená a ani není k přeložení, kvůli jeho hrátkám s češtinou a filosofickým podtextům, které v ní jsou. Přesto inscenace měla takový obrovský úspěch... Dokonce za mnou po představení byli nezávisle na sobě dva režiséři, jež se mě ptali, kdy to bylo přeloženo do nějaké cizí řeči, že by hru rádi hráli také.

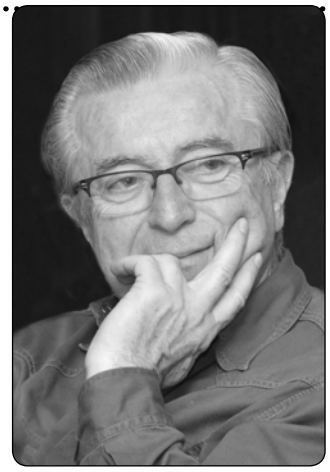

K dnešní inscenaci. Čarovný kámen ukazuje, že nic není černobílé...

Ano, protože lenost a zbrklost není nějaké černokněžnické zlo. V inscenaci proti sobě nestojí vyloženě černá a bílá. Tady je to něco mezitím. Nějaká šedivá, jíž je ale potřeba taky odstranit. Čarodějnice nejsou jenom zlé, ale dokážou pochopit, že ti dva k sobě cítí lásku. Tím pádem jim pomůžou.

Když vám šlo o to v pohádce ukázat, že nic není černobílé, jak moc jste museli zasahovat do původního textu?

Moc ne. Dodělali jsme hlavně písničky, aby se celý děj nějakým způsobem propojil. Když to bylo totiž jenom samostatně, bylo to nezáživné. Řekli jsme si tedy, že by bylo dobré do inscenace něco dodat, aby získala více života.

Jirka Štraub

eTyl Milí přátelé, chcete-li mít neustálý přehled o tom, co se v rakovnickém Tylově divadle děje, ať už během přehlídek, či během dob poklidných, nepřehlédněte webové stránky souboru DS Tyl Rakovník a to na adrese: **www.tyl-rakovnik.cz** a veřejné fejsbůkové skupině: **Tyláci Rakovník**. Budeme se těšit na viděnou ve virtuálních končinách! :).

Vaši Tyláci

Jen jedním očkem nahlédneme do toho tajemného světa dospělých. Nás pustí jen do hlediště a sem tam možná i na jeviště. Na ty velké rozbory v tom sále, co je ten obrovský lustr, co možná někdy určitě spadne, tam nás nikdo nezve.

Iluze čarodějova učně

■ Divadelní soubor J. K. Tyl z Brodku u Přerova není na Popelce žádným nováčkem. Letos přivezl do jejího programu inscenaci hororově laděné iluzivní pohádky Čarodějův učeň.

Inscenace vychází ze stejnojmenné knížky, kterou napsal v roce 1969 německy píšící liberecký rodák Otfried Preussler. Čerpal přitom ze staré lužickosrbské legendy, odehrávající se v sedmnáctém století na pozadí bouřlivých událostí třicetileté války.

Čarodějův učeň je především poutavý, strašidelný a napínavý příběh, jehož tématy jsou černá magie, nekonečný zápas života se smrtí a věčný boj dobra se zlem. Příběh čarodějova učně Krabata je obdařený silným etickým poselstvím o smyslu přátelství a síle lásky. Prozaická předloha nabízí svým dramatizátorům a inscenátorům to nejdůležitější, co potřebuje k životu kvalitní inscenace interpretačního činoherního divadla pro děti – silný příběh, zřetelné etické sdělení a prostor k výraznému estetickému zpracování.

Režisérka Liběna Hasová pracovala s dramatizací, kterou vytvořili Bronislava Krchňáková a Jakub Maceček pro brněnské divadlo Polárka. Je třeba konstatovat, že to byla volba více než dobrá. Adaptace vypráví Krabatův příběh lineárně, řazení jednotlivých dějových motivů je zcela funkční a dobře slouží tématu. Jedno velké úskalí s sebou tenhle dramatický text přeci jen nese. Vznikl pro konkrétní inscenaci. Přestože jej pokládám za přenosný, je třeba si při jeho scénování uvědomovat, že autor textu měl na mysli konkrétní inscenační vizi. Že předem věděl, co musí být obsaženo ve slovním jednání a co naopak inscenátoři pojednají nonverbálně.

Brodecká inscenace jakoby na tuto skutečnost místy pozapomněla a příliš se na verbální sdělování spoléhala.

Režisérka i herci pracovali se zvolenými jevištními prostředky zjevně vědomě a vcelku poučeně, ne však neomylně. Některým méně důležitým dramatickým situacím byla věnována nadstandardní péče, byly řešeny s maximální vynalézavostí – například obraz s kouzlem oživlými pytli nebo scény tyčových soubojů a rituálů. Naopak některé jiné situace, jejichž význam je pro vyprávěný příběh klíčový, byly pojednány s nedostatečným efektem. Tato výhrada směřuje zejména ke scéně první noci Krabata v čarovném mlýně, k obrazu Krabatova převtělení do plamínku v lampě Kantorky nebo k latentně velkolepému zlomení čarodějovy kletby spojenému s požárem mlýna.

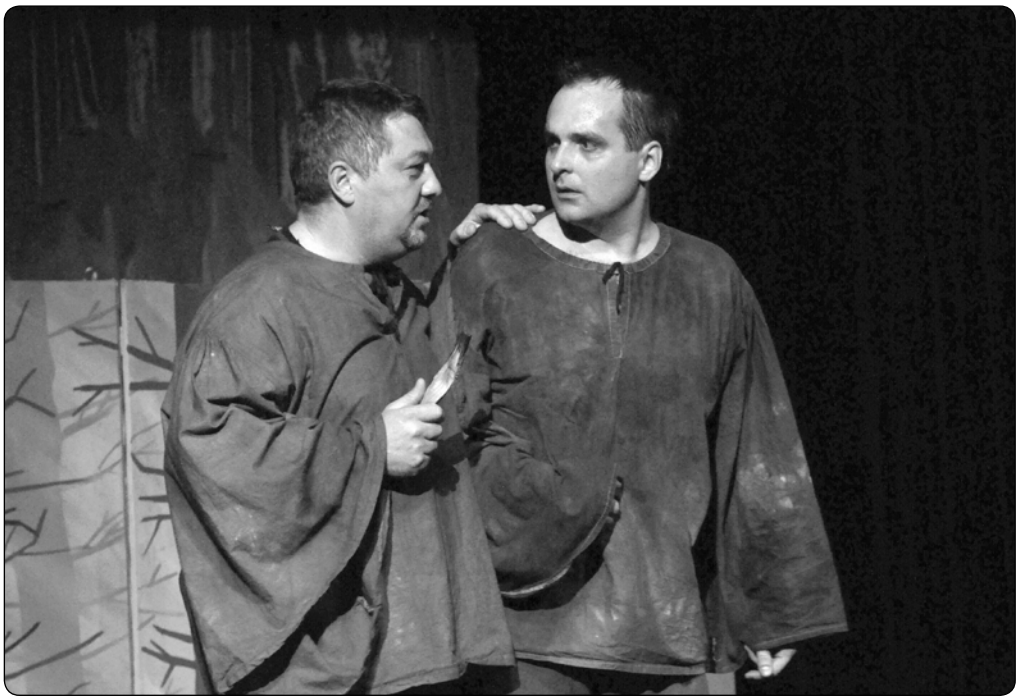

Pozoruhodný přínos režijně dramaturgické koncepce Liběny Hasové spočívá v inovativním výkladu postavy zrádce Lyška, který patří v prozaické předloze k jednoznačně negativním postavám. V brodecké inscenaci projde vývojem pod tlakem výčitek svědomí a polepší se. Tento důležitý okamžik však zůstává v rovině nápadu. Není dostatečně silně jevištně pojednán, scéně se zapomenutým džbánem chybí potřebný režijní akcent.

K iluzivnímu divadlu patří výpravné kostýmy a dekorace, promyšlený zvukový plán a scénická hudba, dramaticky účinné divadelní svícení. Scénografické řešení je dobré. S hudbou i se světelnými efekty inscenátoři nepochopitelně šetří.

I přes všechny výhrady inscenace Čarodějova učně plní svou funkci a právem si zaslouží přízeň dětských diváků. Tím spíš, že se do inscenování tohoto krásného příběhu tvůrci činoherního divadla pro děti – amatérského ani profesionálního – nepouštějí často.

Luděk Horký

Návštěva u Adonise

aneb Zbytečné řeči v kleci

■ Fred Apke, divadelní a filmový herec, režisér a dramatik patří k současným německým autorům, kteří slaví úspěchy na mnoha evropských (a postupně i světových) jevištích a to především zásluhou Rolanda Schimmelpfenniga (Arabská noc, Push up 1–3) a Maria von Mayenburga (Mučedník, Tvář v ohni). Apke, který preferuje především komediální žánr, sice nedosahuje věhlasnosti ani kvality obou jmenovaných, ale jeho tvorba je přesto svým způsobem neotřelá. U nás jsou známé jeho hry Slepice na zádech, v níž není nouze o černý humor či Letní sídlo (spoluautorkou je Marta Klubowicz), konverzační komedie o tom, kam až jsou ochotni umělci (v tomto případě herci) zajít pro peníze.

Rovněž hra Návštěva u Adonise, se kterou se v Rakovníku představilo Hynkovo hravé divadlo Litoměřice, nese výrazné znaky konverzační komedie, byť to tak na první pohled nevypadá. Jde vlastně (více než o avizovanou bajku) o podobenství o svobodě a jejich rizicích, o nutnosti něco za tuto svobodu obětovat, dalo by se říci až o obligátní touhu po svobodě jako poznané nutnosti. Toto ústřední téma autor realizuje přes náhodné setkání Papouška Adonise a Vrány Uhlíka v jedné kleci. Jedním z ústředních problémů textové předlohy ovšem je, že zmíněné téma autor nerozvíjí průběžně na základě chování a jednání obou postav v jednotlivých

situacích a na konfrontaci jejich postojů, ale že se spokojí s jeho pouhým konstatováním či popisem a ilustrací. Z tohoto důvodu není zcela zřejmé, co všechno a proč nakonec vede Adonise, aby opustil klec, o které mluví jako o svém království a ve kterém je mu vlastně dobře. Nápad zavřít dva ptačí jedince do klece se pak jeví více jako nápad pouze formální, nikoliv jako nápad, vyrůstající z tematického konceptu.

Režisérka litoměřické inscenace (Eva Andělová) si byla evidentně vědoma zmíněného úskalí textové předlohy a inscenovala ji v podstatě jako sled jednotlivých klauniád, což avizoval již úvodní cirkusový pochod a čemuž odpovídalo i velmi zdařilé scénografické řešení (Jonáš Filip), evokující klec, ale také odkazující k cirkusovému šapitó. Problémem samotné inscenace je fakt, že zdaleka ne všechna klaunská čísla a gagy (včetně těch slovních) mají patřičnou divadelní kvalitu. Vedle těch zdařilejších (např. vyprávění Uhlíka o louskání ořechů pod auty na křižovatce či o svém dědečkovi v kleci) nabídlo soutěžní představení poměrně značné množství těch méně zdařilých (např. zbavování se blech Adonise pomocí vodní lázně). Ještě závažnějším problémem z hlediska celkového inscenačního tvaru je však neúměrné rozmělňování a umělé natahování některých komediálních situací (např. hlava Uhlíka uvízlá do branky klece) a jejich časté opakování bez zřejmého tematického posunu. Díky tomu jsme byli svědky jevištního tvaru, kterému by více slušelo označení skeč či anekdota a který by se mohl odehrát na daleko kratší časové ploše.

Přitom oba protagonisté Jonáš Filip (Papoušek Adonis) a Jakub Ružbatský (Vrána Uhlík) se svých postav zhostili více než dobře a bezesporu prokázali svůj značný herecký talent. Škoda, že své herecké schopnosti nemohli využít na kvalitnější textové předloze, ve které by se nevedlo tolik zbytečných řečí v kleci...

Milan Schejbal

Ať žijí duchové! Ať žijí! Ať žijí!

■ Těžko, přetěžko se nutím takhle v pátek po desáté, když mám napsat reflexi na inscenaci Ať žijí duchové ZUŠ Rakovník, do objektivity a kritického odstupu. K filmu pánů Lipského, Melíška, Svěráka a Uhlíře mám hned dvojí vztah – za prvé je už léta trvalou součástí mé srdeční krajiny a viděl jsem ho tolikrát, že je to skoro neslušné spočítat, za druhé si postupem let uvědomuju, jak – nostalgie nenostalgie – všestranně povedené dílo od scénáře po herecké výkony to je.

Dvojí vztah mám i k rakovnické inscenaci – cítím zřetelně, jak posilující, povzbuzující a povznášející je tato událost, úkaz, „event", toto spojení tolika lidí v usilování o stejný cíl společným úsilím. Úkaz, fenomén, který se dotýká samé podstaty, samého srdce amatérského divadla. Nejsem typ, kterého a priori dojímá, jak malé děti tančí v převleku za žampiony, a zkoušel jsem si nějakou dobu říkat – no jo, normální školní akademie, akorát to dělají všichni zároveň, co z toho blázníš? No jo, ale – a to je druhý rozměr mého vztahu – ona ta akademie je taky velmi suverénně a dovedně udělaná a funguje v podstatě jako přesvědčivé divadlo – samozřejmě s různými technickými nedostatky, ale nejsme na Broadwayi – i pro toho, kdo se nepřichází do hlediště kochat jako rodič či prarodič. A nakonec opouštím i výtku toho, jak (jak se psává v recenzích) „bez snahy o vlastní invenční vklad jde inscenace otrocky ve stopách filmu". Tohle totiž není žádné rutinérské kopírování, to je regulérní a svéprávná pocta špičkové věci, kterou mají tvůrci rádi stejně jako my, diváci, a s pokorou a nasazením dokáží znovuvyvolat na jevišti jejího ducha, jako by znali ten správný text zjevného pergamenu. No nic, já se prostě celé představení radoval, co vám mám ještě vykládat. Díky. V úctě Váš

Jan Šotkovský

PROGRAM:

Sobota 15. listopadu 2014

10.00–11.35
1. neratovická divadelní společnost
režie Miroslav Král
František Hrubín, Miroslav Král
Kráska a zvíře
(pro děti od 10 let)

12.00–13.30,
15.00–16.30,
17.30–18.45,
21.00–21.30
HOST PŘEHLÍDKY
Jaromír Nohavica,
Hana Vorlíková
Grónská písnička
Divadelně-písničkový automat pro jednoho až dva diváky. (Představení trvá 4 minuty určeno pro diváky všech generací.)

13.45–14.45
DS Suchdolské divadlo
Suchdol nad Lužnicí
Lenka Cvrčková
Karel Poláček, Anna a Lenka Cvrčkovy
Edudant a Francimor
(pro děti od 5 let)

16.00–18.00
rozborový seminář a reflexe dětských skupin
(Kráska a zvíře, Edudant a Francimor)

19.00–20.40
HOST PŘEHLÍDKY
DS Tyl Rakovník
režie Alena Mutinská
P. Šabach, I. Hlas, P. Jarchovský, J. Hřebejk, M. Hanuš
Šakalí léta
(pro děti od 10 let)

21.30–23.00
diskusní fórum s reflexemi dětských skupin

To by Drahoš nikdy nežral. ***Díl 3. – Divadelní oplatka***

Technologická příprava této pochutiny (vyjmutí oplatky z obalu) není tak náročná, jako u předchozích receptů. Člověk má právo si trochu oddechnout, že. V oblasti divadelních žánrů lze pak rozbalení oplatky přirovnat k muzikálu. Ten, v porovnání s psychologickým dramatem, které trhá divákovi vnitřnosti (v receptech srov. např. náročnost přípravy párků) nevyžaduje tak silné intelektové vypětí. Leč výsledky jsou sladké, úhledné a příjemné, ač místy trochu rozmázlé (když se čokoláda či muzikál pustí ven ještě zatepla). Oplatku lze také vhodně kombinovat s ostatními dobrotami (doporučuji recept č. 2 – divadelní kávu), tak jako v muzikálu kombinujeme prvky tance, zpěvu a herectví. Na druhou stranu, kombinaci receptur 3 a 1 (oplatka a párky) nepovažujeme za zcela šťastnou. Avšak, proti gustu žádný dišputát. I muzikál může trhat vnitřnosti, že... takový Drákula, ten trhal, panečku... Zajímavější je ovšem intelektuálně-lingvistický oplatkový problém (chcete-li, "oplatkový oříšek"). Oplatku, přátelé, na rakovnicku neseženete. Je třeba požadovat "sušenku", familiérněji "sůšu", kterýžto pojem mapuje všechny známé oplatky (ano, i Tatranka a Mila = "sůša"). Možná je tento jev způsobený tím, že v Rakovníku každé malé dítě zná termín "oplatky se nepečou" (přičemž světa neznalý Moravák se vždy spokojil jen s úsečným "hopla-nepla" a byl tak o kulinářskou prohibici připraven). Výše jmenovaný podrobný návod "jak získat na rakovnicku oplatku (ke kávě)" si kladl za cíl dodat nesmělému návštěvníkovi baru u Tyláků odvahu objednat si zrovna tuto laskominu a osladit si život. Naše heslo zní: Na oplátku (za všechna příkoří divadelního světa) oplatku!

Má to myšlenku

■ Veselou bajku Návštěva u Adonise jsme včera mohli vidět v podání Hynkova hravého divadla z Litoměřic. Práci na příběhu dvou opeřenců, který však sahá daleko za mříže ptačí klece, nám ve zkratce představuje paní režisérka Eva Andělová

Váš repertoár je dost různorodý, co vás zaujalo zrovna na Adonisovi?

Myslím, že jednak to klukům sedne a jsou v tom šikovní, a jednak téma svobody je pořád aktuální. Je to bajka pro děti, která ukazuje, že ten zablešený svět venku je pořád lepší, než pohodlí zlaté klece, má to myšlenku. A navíc přišlo mi to veselý.

Eva Andělová

Jak dlouho tohle představení hrajete?

Po desáté, po dvanácté? Asi půl roku. Ještě jsme to pořádně nerozjeli, příští rok to chceme nabízet víc. Teď už je to usazený, tak snad to stojí za to.

A stihli jste už zažít nějaký malér?

Dnes to bylo nejprůšvihovější představení co jsme zažili. Jednak jsme málem porazili klec, to se nám ještě nikdy nestalo, nějak nám klouzala podlaha, potom se mi třikrát neozval výstřel, který jsem měla pustit.

Drží se vaši herci textu, nebo hodně improvizují?

Snaží se držet textu, občas něco zapomenou, občas si něco přidají, ale více méně se drží. Snažili jsme se to upravit, protože celá hra je původně mnohem delší, jsou tam celé bloky co jsem vyškrtala: vysvětlování zemské přitažlivosti, jak se učí létat (postava papuška, pzn. red.), a i tak uznávám, že je to pořád dost dlouhý. On reál je nakonec vždycky jiný, než dramaturgická příprava. Vzniká vyhrávaní situací, nové pauzy...ale asi jsem měla ještě víc škrtat...

Rachel Duchková

■ Redakce Kukátka ■ píší Honza Švácha, mladá intelektuálka Ráchel Duchková a kovový poeta Jirka Štraub ■ fotí Ivo Mičkal ■ ilustruje David Daenemark ■ ostřížím korektorským zrakem nad nimi bdí Lída Strejcová ■ na papír zkušeně vkládá Pavla Zimmermannová.

TOTO 4. ČÍSLO VYŠLO 15. LISTOPADU 2014

OKTÁKUK
... vidí to děti jinak?
příloha Kukátka č. 4

DS J. K. Tyl: Čarodějův učeň

Už nemusíte plakat, děti vám udělaly plakát! Billboardy z Rakovníka!

Víťa, Anička, Žofka, Simča, Evča

Tea, Ella, Bětka, Anička, Tom

A co kdyby se to nejmenovalo Čarodějův učeň?

Láska je silnější než zlo // Černý mlýn // Smrti se neubráníš // Mistr znovu útočí // Rakev navíc // Smrt není sranda // Čarodějův mučeň

Hynkovo hravé divadlo Litomerice: Návšteva u Adonise

Střívka nelítají pouze z vlků, děti z naší skupiny také jedno básnické mají...

Adonis a Uhlík

Adonis v paláci bydlel
a Uhlík za ním přišel.
Po šarádě v kleci
blechy chytli všeci.
Po Adonisově koupeli
blechy od něj odjely.
Pak se dostaly ven
a zapomněly na zlý sen.

(Anička, Bětka, Anička, Tom, Simča)

Zvířátka

Měli bysme si vážit zvířátek
aby nám neutekli z vrátek.
Nedržte je v malé kleci
to je jasná páka přeci.
I kdyby ošklivá byla
a kdyby se nemyla
važte si jich nejvíce
více než-li opice.

(Ella, Thea, Evča, Žofka, Víťa)

Asociační sloupek

AMATÉR

Já

Majda

Mě fakt nic nenapadá

Člověk

Nehezké slovo

Amatér

Nejšikovnější lidi

Black

Herec

Frajer

Nadšenec

Letadlo

Dřevo

ZUŠ Rakovník: Ať žijí duchové!

Dvojtečka a kulatá závorka dolů, lomítko, kulatá závorka nahoru či velké dé? ... aneb jak zachytily děti své výrazy tváře při představení.

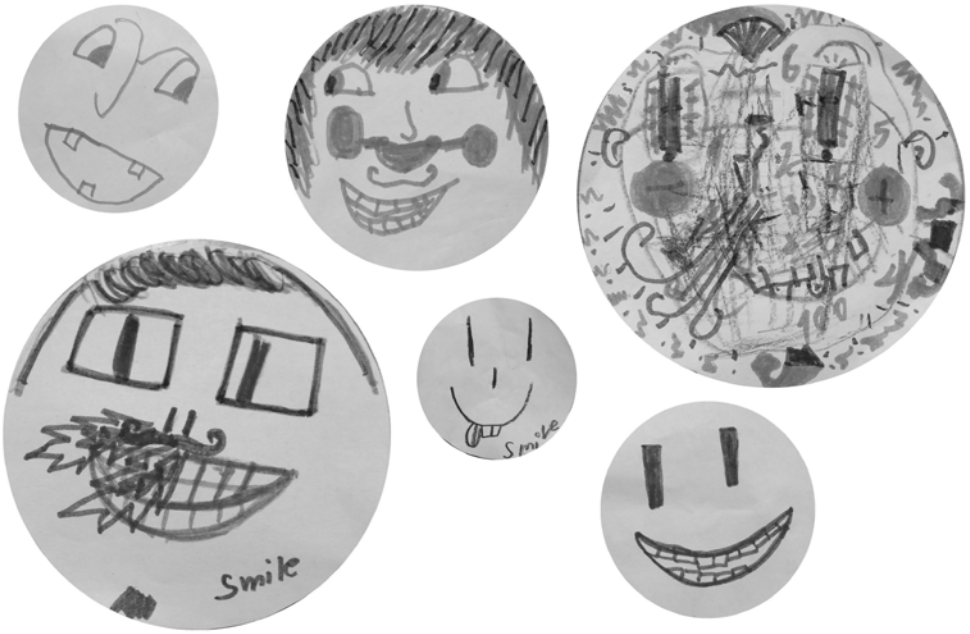

JÁMUDÁM se ptá...

...vy odpovídáte

Asociační sloupek

PROFESIONÁL

Výhra

Umělec

Práce

Alča

Já

Lucka

Amatér

Ještě horší (než nehezké slovo)

Zaměstnání

Drahý lidi

Znalý lidi

Seriál

Pozér

Herec

Potlesk

YouTuber

Co je pro vás POPELKA v amatérském divadle?

Honza Pem: Předně je to Rakovník. Třiatřicátá přehlídka divadla pro děti, kterou já osobně jsem zažil šestnáctkrát. Odešel jsem vlastně do důchodu, ale přišli za mnou z vedení kulturního centra, jestli bych se nechtěl vrátit. A já jsem řekl ano. Takže jako zaměstnanec už pošestnácté!

Milan Schejbal: Ne náhodou se tahle přehlídka jmenuje Popelka, protože činoherní divadlo pro děti bylo vždycky na chvostu celýho divadelního umění, hlavně v amatérský oblasti, ale i v profesionální. Je to škoda, protože to, po čem děti touží, je společný zážitek teď a tady, aby si to opravdu prožily. A co je zvláštní – děti touží po velkém iluzivním šíleném příběhu, který se jim nedostává v životě. Chtějí se s někým identifikovat, s Popelkou, se Sněhurkou, s těmi postavami, který nesou kladný náboj. A když se to divadlo udělá ještě divadelními prostředky vynalézavými, svébytnými a účinnými, tak je zaděláno, aby děti nejenom chodily do divadla celý život, ale aby měly vztah k umění a posílily svou druhou hemisféru, která je potřeba k té první.

Black: Pro mě to je v první řadě zábava, přátelé, odpočinek, pak až to divadlo. Jsem takovej amatérskej amatér, divadlo hraju pro zábavu, takže nějaký význam Popelky v rámci všech přehlídek nevnímám. Ale přijde mi, že dřív to bylo lepší, propracovanější, příběhy byly zábavnější, teď je to spíš takové plácání „nevím, co udělat, tak uděláme pohádku".

Jan Císař: Popelka je pro mě dnes jeden z nejlepších, ne-li vůbec nejlepší amatérský festival, protože je tady spousta mladejch lidí, spousta dětí a psů, kteří na jeviště nepatří, ale tady to patří ke zdejšímu koloritu a je to nádherné, milé a skvostné prostředí.

Jonáš Konývka: Popelek je nás tu, na Popelce, vlastně strašně moc. Pro mě to jsou totiž všichni lidi, kteří sbírají myšlenky, nápady nebo obecně informace právě na takových přehlídkách. Díky tomu si pak vytváří celistvý obraz divadla. A to je přece strašně důležité.

Ptali se Marty, Leňa, Marťa, Klára

Čarodějův učeň
ČARODĚJŮV UČEdŇík z(s) Moravy(ismy)

Dobré ráno dětí, jzte v Tylově divadlé. Tož jeztli jo, tak ze pěkně uzaďté, dětí, a pozlóchejte.
...huÚůu... „Krobote....“ ...huÚůu...
(Slyš raději „Krabate“.)
Zme v leze. Ozývá ze ňáký zvuk, někdo ze změje.
(Nesměje. Jsou to reprodukovaní havrani.)
„Takový dobrý buchty jzem napozledy jed nežmi umřela maminka.“
(Smutné.)
húůůÚů... „Krabate....“ ...huÚůu... „...Krabate.... Přiď do mlýna...“ ..HŮÚůúu...
(Divná reprodukovaná hudba.)
Je tu ňáká babička, má opravdu ďábelzký zmích.
(Dítě v hledišti její smích do ticha opakuje. Všichni se dobře baví.)
Krabat je ve mlýně. Krabat potkává v leze Kantorku. Krabat a Jura jsou zentimentální.
(Smutné.)
Krabat potkává v leze Kantorku podruhé. Ze zamilujó.
(Vidí ho poprvé, ale milují se odjakživa.)
Krabat ze může ztát miztrem. Zmrt. Krabat může rozhodnout o zmrti. Zmrt. Krabat nenávidí Lyška.
(Proč? Kvůli čemu?)
...buch BUCH buch!...
(Kantorka. Přišla se nechat zabít pro někoho, koho viděla jednou.)
„Já bez něho neodejdu.“ „Umřež.“ „Ne, opravdu bez něho neodejdu.“ „Můžež zi tedy vybrat a když ze trefíž, máž ho mít.“
(Mám strach, že se splete. Vždyť ho viděla JEDNOU!)
...muck... MUCK ...muck... MUCK ...muck...
(Nespletla se. Přes všechny rozemleté kosti, láska zvítězila. Trochu pofidérní láska, myslím.*)*

Lenka Fajmonová

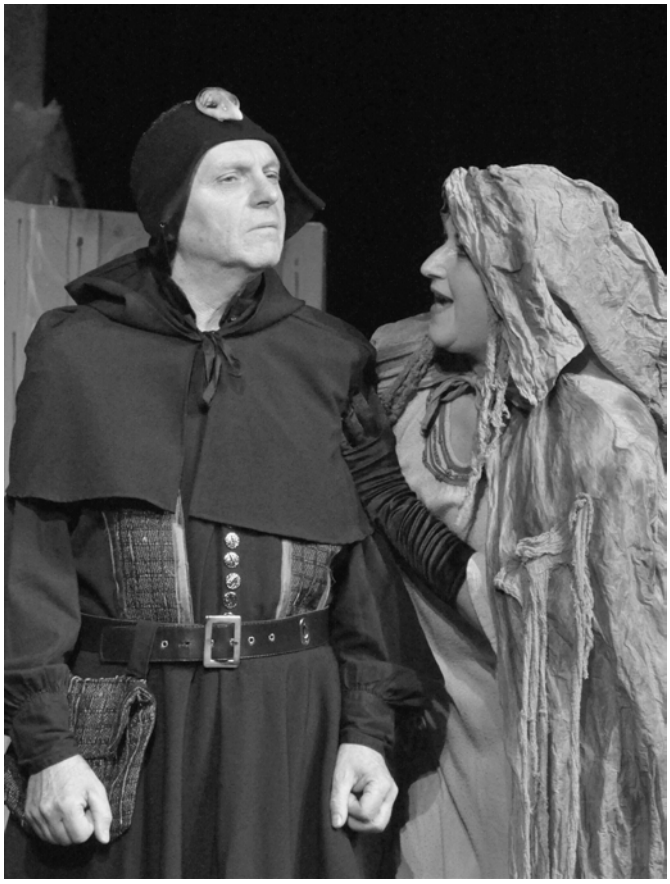

Návštěva u Adonise

Dostala jsem papouška.
Už skoro hodinu sedím u jeho klece a sleduji ho.
Dostala jsem papouška a vůbec si nejsem jistá, jestli mě to těší.
Je mi deset a tenhle papoušek je pro mě jako dělaný. Prý. Nevím, kde na to přišli.
Dostala jsem papouška.
Pozoruji ho. Vříská. Téměř pořád.
Téměř pořád stejně.
Pořád!
Stejně!
Papoušek.
Snaží se něco říct. Vůbec nevím co. Možná mluví moc hovorově. Možná moc mluví. Možná mluví moc. Mluví. Moc. Moc. Mluví. Mluví. Moc. Nic. Neříká. Nic neříká. Moc mluví. Neříká. Mluví. Nic. Moc. Papoušek. Mluví.
Sám se sebou?
Nic moc papoušek.
Trávit čas s papouškem je zábava. Prý. Bavím se? Ne. Baví se?
Sám sebou!
Takového papouška nechci.

Sabina Hlubková

UDÁNÍ:

Vážený ústřední pohádkový výbore und der märchen Volkspartei reich an Güte (Pohádková lidová strana oplývající dobrem – pozn. cenzora). Jako již nyní uznaná kladná pohádková bytost, která si musela projít spravedlivou dedémonizací, aby mohla žít v této přenádherné říši, bych rád oznímil že mein Nachbar se patrně stýká s podvratnými živly. Již od doby, kdy mí předci přišli in ihrem Vaterland, s ním byli jen samé potíže. Pravidelně docházelo z jeho strany k neoprávněnému soukromému záboru pohádkového majetku a půdy. Immer und immer se dopouštěl k ovlivňování studené i teplé fronty ve svůj prospěch. Zum Beispiel na jeho zesoukromělých pozemcích se těmito vlivy urodilo jen za posledních deset let o 25% více pšenice, žita a jiných obilnin než na legálně držených pozemcích rodiny paní Chytré (za svobodna Horákyně), o 61,9999% více než na polnostech pana Jana Hloupého a o 108,333% více než na mých pozemcích, ježto byli mi spravedlivou postdedemonizační komisí nazpět vráceny. Das sind nur kleine Forellen aus dem komplizierten Mosaik. Svévolně sám sebe označuje za pána celých Krkonoš a nemůže být pochyb, že neuznává svrchovanou vládu demokraticky smýšlejícího lidu ani jeho hegemonů. Unzählig jsem ho viděl, kterak kráčí po lesních pěšinách tváříce se, že je na obyčejné zdravotní vycházce, jako jiní jeho kmetského věku, snažíce se při tom splynout s davem, rozhlížeje se po pohraniční dobrotivé stráži našeho blaha a maskujíce to za běžnou obhlídku divé zvěře ve svém tzv. rajónu.

Vážený ÚPV und PLSOD není sebemenších pochyb, že tento nekalý živel se stýká s odbojovou unterirdisch skupinou DSZ (Dobro skrze zlo – pozn. cenzora), která jak známo skládá se z pohádkových postav, jejichž povaha nebyla prozatím dosti zlá na to, aby byli odsouzeni k vymizení. Výše zmínění, jak je vám jistě známo, se snaží přivést zpět do nášeho dobrotivého Reichu všechny záporné postavy. Slyšel jsem, že DSZ je vedena speciálně vycvičeným špionem a partyzánem s krycím jménem Monsieur Loup, ten dokonale znalý zalesněného terénu našich hranic a schopný přežít ve volné přírodě, prý hodlá vést guerillovou válku proti absolutnímu a jedinému pravému dobru v naší zemi. Po té, co jsem včera zajal barovou umělkyni s uměleckým jménem Sojka, dozvěděl jsem se, že Monsieur Loup by neměl být nikdo jiný než Vlk! Ano, ten samý vlk, co po dedémonizaci odešel do ústraní a hraje si na zroskotance závislého na sociálních dávkách v podobě odpadků u lesních parkovišť. Aber Comrades, nenechme se mýlit, bezpochyby se jedná o skvěle hranou kamufláž, jejímž cílem je infiltrovat se k našim dveřím, do našich postelí i studní.

Ovšem zpět k osobě „Führer der Riesengebirge" z jeho podivného chování, z nezájmu o běžnou práci, z opouštění místa svého trvalého bydliště v pozdních hodinách a z pravidelného kontaktování všelijaké lesní havěti, usuzuji, že se tato osoba pravidelně kontaktuje se skupinou DSZ a právě pro její účely zde vytváří rozsáhlou komunikační síť tvořenou lesní zvěří a některými původně domestifikovanými živočichy (z. B. Tiere des waldes Einsamkeit, kterou obsadili po definitivním zmizení Petrovských), dále ji podezírám ze zakládání černých schránek v opuštěných liščích doupatech.

Im Namen des Volkes ji obviňuji z konfiskace veřejných statků a zneužívání lidových živlů a především pak z diverzantské protistátní činnosti.

Trvalé bydliště této ohavné stvůry a poskvrny národa:
Herr Krakonoš, Krkonoše , P. O. BOX 512 32

PS: Rád bych podotknul, že ÚPV ani PLSOD by neměli zapomenout, kdo jim tuto cennou informaci podal, stejně jako by si na mou maličkost mohli velkomožně vzpomenout při přerozdělování zkonfiskovaných pozemků dříve zkonfiskovaných Krakonošem.
Se srdečným pozdravem:
agent s krycím jménem: Trauma

Ať žije ZUŠ!

■ Jak je vidět, monstrmuzikály se na Rakovnicku těší velké oblibě. DS Tyl zinscenoval Šakalí léta a pak přišla místní ZUŠ s projektem Ať žijí duchové, kde se sešlo sto třicet čtyři účinkujících. Oddělení zabývající se tancem, zpěvem, dramaťák a další vytvořily vlastní show, kde využívají veškerých možností, které jim Základní umělecká škola skýtá. Více už osoba, jež měla na starosti pěveckou složku Martina Polanová.

V Rakovníku se začínají rozmáhat muzikály. Nejdřív Šakalí léta a teď Ať žijí duchové. Myslíš si, že se z toho stane móda? Že tu bude vznikat stále víc muzikálů?
Reálné je to asi tak jednou za dva roky. Samozřejmě, že už s touhle myšlenkou koketujeme.

Takže přemýšlíte o tom, že byste dělali muzikály pravidelně?
Pravidelně asi ne, ale po tomto úspěchu máme možná podobné ambice. Už hledáme, co nového by se dalo zpracovat.

Jak jste na Duchy přišli? Chtěli jste rozvést model Šakalích let, které měly premiéru dřív, nebo jste to nosili v hlavě déle a oba dva projekty vznikaly paralelně?
Vznikaly paralelně.

Před jakou dobou jste s tím začali?
Původní nápad měla Adéla Hauptmannová z tanečňáku. Původně chtěla něco úplně jiného – nějaký složitější balet, nevím přesně jaký – a pak někdo vyslovil: „Ať žijí duchové". To všichni znají, je to tady i krajově spojené s Krakovcem a hlavně je to ideální příležitost pro děti. V roce 2013 jsme se shodli na tom, že do projektu opravdu půjdeme. Jiřka (Krtičková – pozn. red.) se zhostila režie, Leoš Janoušek měl na starosti hudbu, zpěváky já a baletky Adéla. Připravilo se to tedy a od září loňského roku jsme na tom začali pracovat.

Jak probíhala celková organizace?
Každý si v hodinách dělal na svém písečku. My s kapelou a zpěváky jsme měli zkoušku jednou za měsíc. Společné zkoušky s dramaťákem probíhaly od ledna jednou za týden, ale zase jenom s trochou muzikantů, aby viděli, co se tam děje atd. Úplně společných zkoušek bylo opravdu málo u nás v tanečňáku, kde prostor není takový jako tady v Tyláku. Zde jsme intenzivně zkoušeli v sobotu, neděli a v pondělí a úterý, středa byly premiéry. Ty tři dny zkoušek byly nejnáročnější. Kupříkladu většina zpěváků, muzikantů a tanečníků to viděla poprvé až tady s věcmi, co se v inscenaci odehrávají.

Když se hra zkoušela takto hekticky, jak dopadly premiéry?
V pondělí večer byla únava nejhorší. Hlavně u těch maličkých. Je problém udržet je, jelikož jsou jako hnízdo vos, ale obě premiéry byly úžasné a hlavně jsme měli standing ovation. Je jasné, že v publiku byli především rodiče, ale na obou stranách tekly slzy dojetí – mě nevyjímaje. Byly to hrozné emoce, dlouhé děkovačky a i tak zkušený člověk jako Leoš Janoušek řekl: „Tohle jsem ještě nezažil."

Změnila se nějak inscenace od svých premiér?
Je méně tanečníků. S tím, jak skončil školní rok, odešlo pár trpaslíků a žampionků. Nějak výrazně se ale nezměnila…Dnes byla úžasná atmosféra, myslím, že i ze strany diváků. Bylo poprvé, co děti byly vzadu úplně potichu. Nevím, co se s nimi stalo. Myslela jsem si, že tam snad nejsou (smích).

Zlobí obvykle hodně?
Čekání je samozřejmě dlouhé a únavné, a když se hrají dopolední představení pro děti a pak odpolední, je to pro ně hodně náročné. Ony se obvykle pro rodiče vybičují. Není ale jednoduché je uhlídat. Kolegyně, které toto obstarávají, mají takový ten „Ježiši-úkol". Nejsou vidět, ale musí udržet děti v tichosti. Dnes však byli malí úžasní.

Jirka Štraub